

PRORAČUN 2026.

u malom

*Vodič za građane uz Proračun
Općine Sali
za 2026. godinu*

**ZORAN
MOROVIĆ**

Načelnik

Drage mještanke i mještani,

s ciljem da Vam na razumljiv i transparentan način približimo općinske financije te Vas što bolje upoznamo s najvažnijim dokumentom za funkcioniranje naše Općine, pripremili smo Proračun u malom za 2026. godinu. Dokument koji je pred Vama donosi pregled planiranih prihoda i rashoda, kao i osvrt na ključne projekte, programe i aktivnosti koje planiramo provoditi u nadolazećem razdoblju.

U ovom dokumentu nastojali smo na jednostavan i pregledan način prikazati planirane godišnje prihode i rashode. Kroz sažet prikaz predstavljeni su najvažniji programi i projekti, ali i planovi te aktivnosti koje Općina namjerava provoditi u 2026. godini, uz odgovorno i namjensko korištenje proračunskih sredstava.

Ovim proračunom nastojimo svim stanovnicima naše Općine osigurati visoku razinu dostupnosti i kvalitete javnih usluga. Posebnu smo pažnju posvetili unapređenju standarda javnih potreba mještana, osobito u području socijalnih prava, brige o najosjetljivijim skupinama, kao i u segmentu predškolskog odgoja i obrazovanja, koji predstavljaju temelj dugoročnog razvoja naše zajednice.

UVODNA RIJEČ NAČELNIKA

Istodobno, nastavljamo s podizanjem komunalnog standarda i uređenja prostora naše Općine. Svjesni smo da bez kontinuiranih ulaganja nema održivog napretka, stoga smo u proračunu osigurali značajna sredstva za uređenje i modernizaciju nerazvrstanih cesta i javnih površina na cijelom području Općine. Uz komunalnu infrastrukturu, nastavljamo ulagati i u razvoj kulture, sporta i udruga civilnog društva kao važnih točaka okupljanja, društvenog života i rekreacije naših mještana svih generacija.

Vjerujem da će Vam Proračun u malom omogućiti bolji uvid u mogućnosti, ali i obveze financiranja iz općinskog proračuna, u kojem su objedinjeni svi godišnji programi i planirane aktivnosti. Kroz otvorenu komunikaciju, Vaše prijedloge i sugestije, možemo zajednički usmjeravati proračunska sredstva na način koji će najbolje odgovarati stvarnim potrebama i interesima svih mještana Općine Sali.

S poštovanjem,

Vaš načelnik

POSLOVI KOJE ZAKONSKI OBAVLJA OPĆINA SALI

Socijalna skrb i zdravstvo

Financiranje socijalne skrbi i poticanje demografske obnove, zaštita, očuvanje i unaprjeđenje zdravlja

Društvo

Financiranje projekata iz područja kulture, civilnog društva i sporta

Gospodarstvo i turizam

Jačanje gospodarstva i poljoprivrede, poticanje razvoja turizma, zaštita okoliša

Komunalna infrastruktura

Razvoj i sigurnost prometa, vodoopskrba i zaštita voda.

Obrazovanje

Sufinanciranje predškolskog odgoja, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja

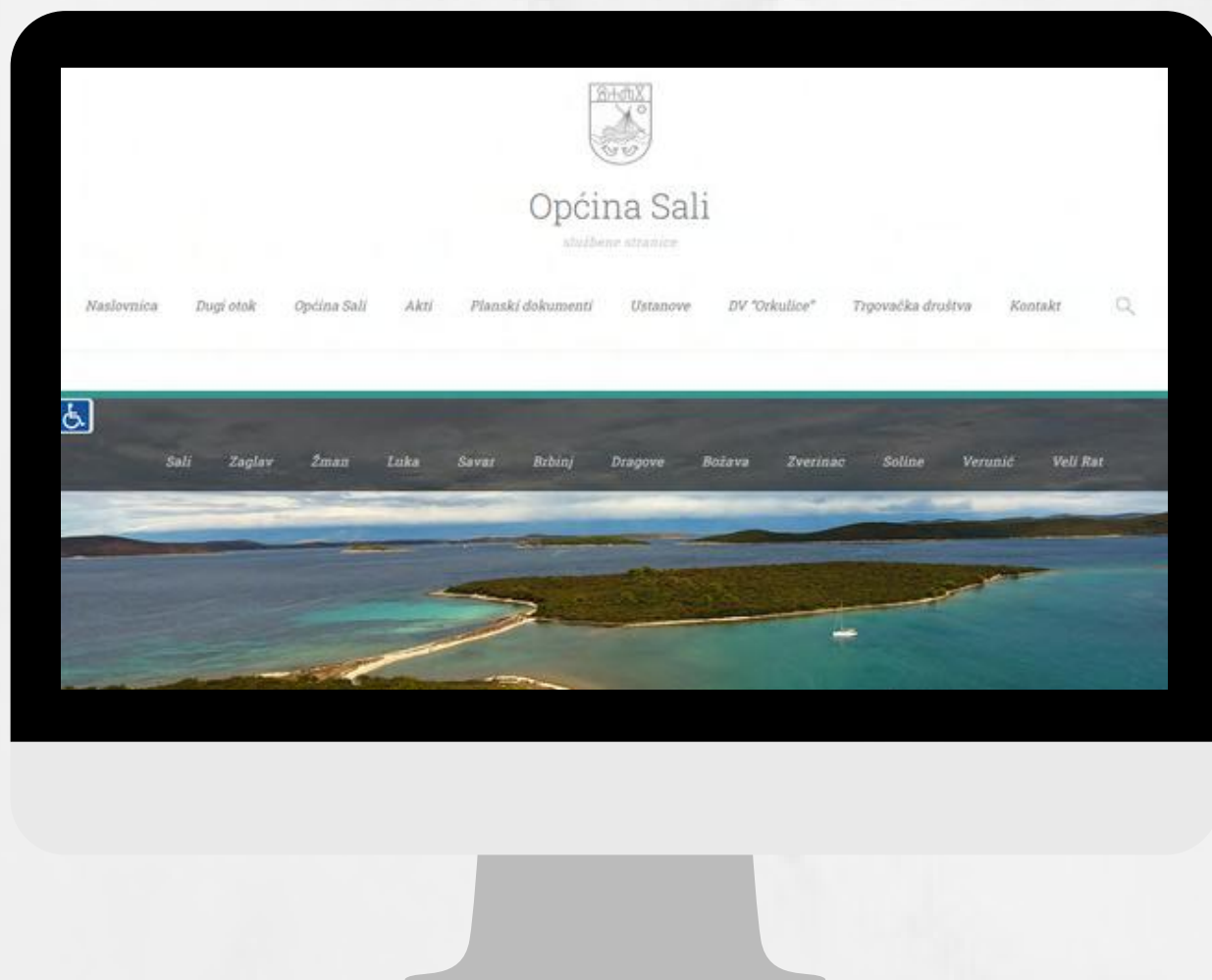

ŠTO JE PRORAČUN?

Proračun je temeljni financijski dokument u kojem su iskazani svi planirani godišnji prihodi i primici, te svi rashodi i izdaci Općine koje odobrava Općinsko vijeće. Proračun se odnosi za fiskalnu godinu, a to je razdoblje od 12 mjeseci, koje počinje 1. siječnja i završava 31. prosinca.

GDJE MOŽETE PRONAĆI PRORAČUN?

- 1) Službeni glasnik Općine Sali 8/2025 i
- 2) Web stranice Općine www.opcina-sali.hr

Ako se tijekom proračunske godine, zbog izvanrednih nepredviđenih okolnosti povećaju rashodi i izdaci, odnosno umanje prihodi i primici, proračun se mora uravnotežiti pronalaženjem novih izvora prihoda i primitaka, odnosno smanjenjem predviđenih rashoda i izdataka. Uravnoteženje proračuna provodi se tijekom proračunske godine izmjenama i dopunama proračuna (rebalans proračuna). Procedura izmjena i dopuna proračuna istovjetna je proceduri njegova donošenja.

PRORAČUNSKI KORISNICI

Proračunski korisnici su državna tijela, ustanove, vijeća manjinske samouprave, proračunski fondovi i mjesna samouprava čiji se rashodi za zaposlene i/ili materijalni rashodi osiguravaju u proračunu, a kojih je osnivač JLP(R)S, kojima je izvor prihoda proračun JLP(R)S u iznosu od 50 % ili više, te koji su navedeni u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Proračunski korisnici Općine Sali su: Dječji vrtić Orkulice i Hrvatska knjižnica i čitaonica Sali.

IZVRŠAVANJE PRORAČUNA

Proračun općine izvršava se u skladu s raspoloživim sredstvima i nastalim obvezama. Rashodi i izdaci proračuna izvršavaju se do visine planiranih sredstava. Ako aktivnosti i projekti za koje su sredstva osigurana u proračunu tekuće godine nisu izvršeni do visine utvrđene proračunom mogu se u toj visini izvršavati u sljedećoj godini na način i pod uvjetima propisanim odlukom o izvršavanju proračuna.

A ŠTO JE PRORAČUN U MALOM?

Jedan od alata dobre i transparentne prakse u komunikaciji između mještana i općinskih vlasti.

Dokument prilagođenog sadržaja i opsega prikaza proračuna na jednostavan i razumljiv način.

Zajedno s javnim savjetovanjem čini najbolju praksu otvorene vlasti i partnerstva za otvorenu vlast.

Izvor informacija o planiranim projektima u općini te troškovima tih projekata.

Cilj je da proračun prestane biti tematika općinske vlasti i stručnih službi već predmet interesa svih dobrih, rodnih i društvenih skupina koje žive u općini.

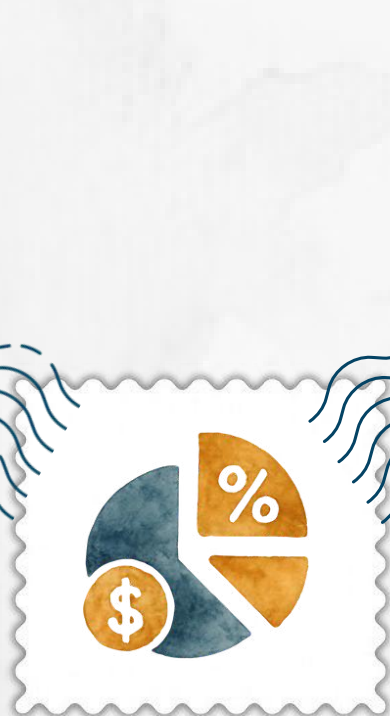
PROCES DONOŠENJA PRORAČUNA

ZA RAZDOBLJE OD 2026.
DO 2028. GODINE

Zakon i upute

Zakon o proračunu (Narodne novine, br. 144/21) i Upute za izradu proračuna Ministarstva financija.

Nacrt proračuna

Jedinstveni upravni odjel izrađuje Nacrt proračuna.

Javna rasprava

Javna rasprava o proračunu putem e-savjetovanja.

Općinski načelnik

Prijedlog Proračuna Općine za 2026. godinu s projekcijama za 2027. i 2028. godinu dostavlja Općinskom vijeću.

Općinsko vijeće

Rasprava i usvajanje Proračuna za 2026. godinu s najkasnije do 31.12.2025.

PRORAČUN I FINANCIJSKI PLAN DONOSI SE I IZVRŠAVAJU U SKLADU S NAČELIMA

Načelo jedinstva i točnosti

Svi prihodi i rashodi moraju se iskazivati po bruto načelu, tj. rashodi moraju se iskazivati po funkcijama i programima u visini utvrđenoj proračunom.

Načelo jedne godine

Proračun se donosi za jednu godinu, te se prihodi i rashodi planiraju za tu godinu.

Načelo višegodišnjeg planiranja

Proračun i financijski plan donose se za tri proračunske godine, a sastoje se od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije proračunske godine.

Načelo obračunske jedinice

Svi iznosi se iskazuju u eurima službenoj valuti RH.

Načelo uravnoteženosti

Prihodi moraju biti jednaki rashodima, odnosno smije se trošiti onoliko sredstava koliko ih se može prikupiti.

Načelo univerzalnosti

Ukupni prihodi služe za podmirivanje svih rashoda.

Načelo specifikacije

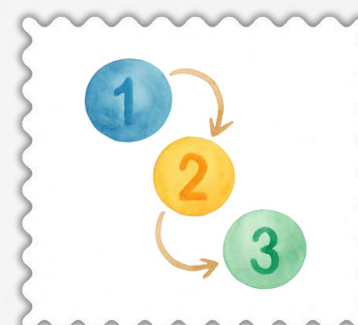
Svi prihodi moraju biti raspoređeni po ekonomskoj klasifikaciji i iskazani prema izvorima a rashodi prema proračunskim klasifikacijama.

Načelo dobrog financijskog upravljanja

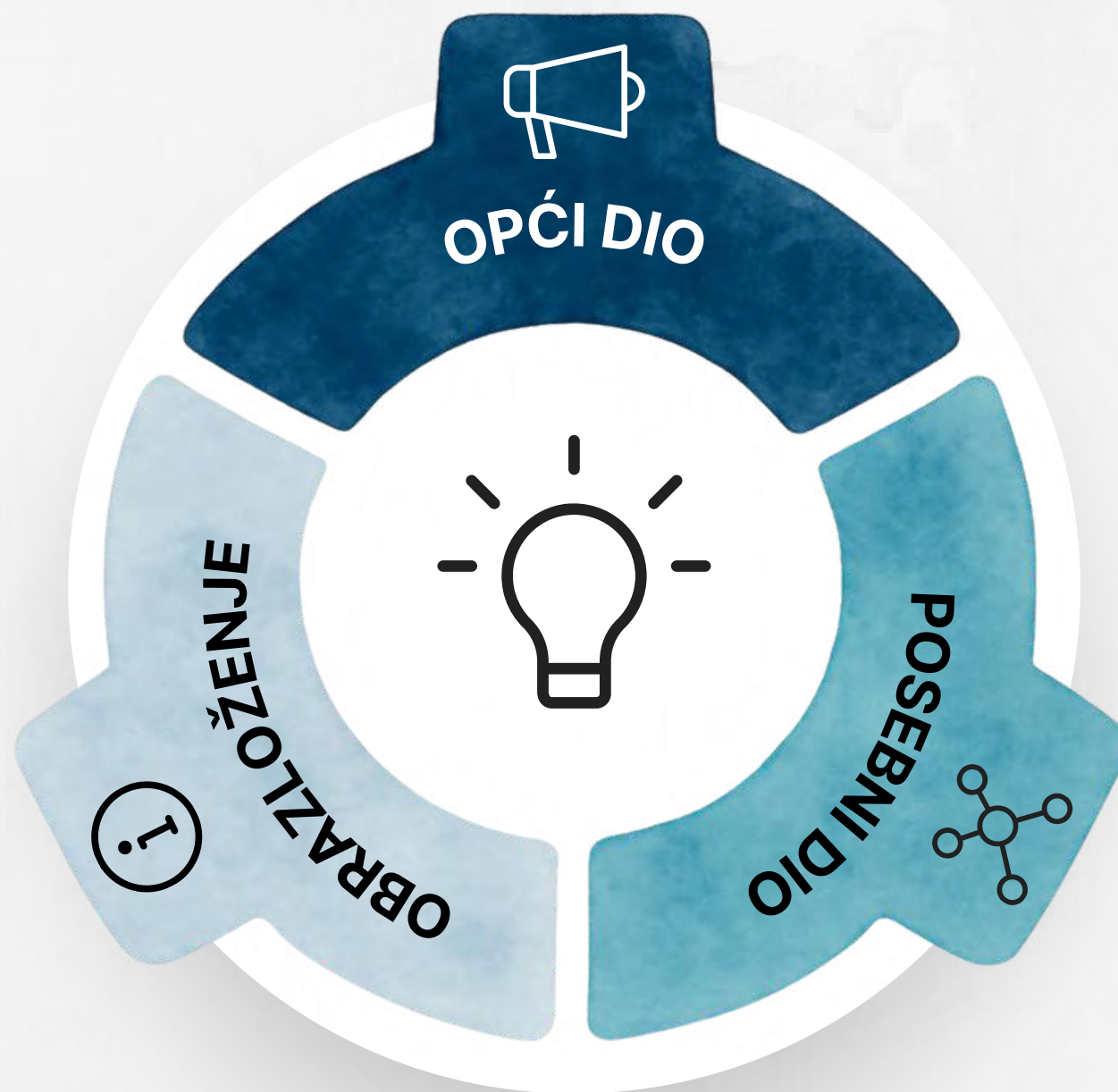
Proračunska sredstva moraju se upotrebljavati ekonomično, učinkovito i djelotvorno.

Načelo transparentnosti

Proračun i svi proračunski dokumenti moraju biti dostupni javnosti.

ZAKONSKA STRUKTURA PRORAČUNA

OPĆI DIO

Sadrži Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja u kojima su prihodi i primici te rashodi i izdaci iskazani prema ekonomskoj namjeni kojoj služe.

POSEBNI DIO

Svi planirani rashodi i izdaci razvrstani prema proračunskim klasifikacijama. Iz posebnog dijela proračuna moguće je utvrditi koji su to programi, aktivnosti i projekti koji se planiraju financirati, iz kojih sredstava i tko je nadležan za provedbu tih programa.

OBRAZLOŽENJE

Sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka te prenesenog manjka/viška proračuna.

Obrazloženje programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja.

DA BI JEDNOSTAVNIJE MOGLI “ČITATI” PRORAČUN OBJASNIT ĆEMO NJEGOVE ZNAČAJKE

Prihodi, primici, rashodi i izdaci proračuna i financijskog plana iskazuju se prema proračunskim klasifikacijama. Sukladno Pravilniku o proračunskim klasifikacijama proračunske klasifikacije su:

01

Organizacijska

klasifikacija sadrži povezane i međusobno usklađene cjeline ostvaruju postavljene ciljeve.

02

Ekonomska

klasifikacija sadrži prihode po prirodnim vrstama te rashode prema njihovoj ekonomskoj namjeni.

03

Funkcijska

klasifikacija sadrži rashode razvrstane prema njihovoj namjeni.

04

Lokacijska

klasifikacija sadrži rashode i izdatke razvrstane za Republiku Hrvatsku i za inozemstvo.

05

Programska

klasifikacija sadrži rashode iskazane kroz aktivnosti, koji su povezani u programe temeljem zajedničkih ciljeva.

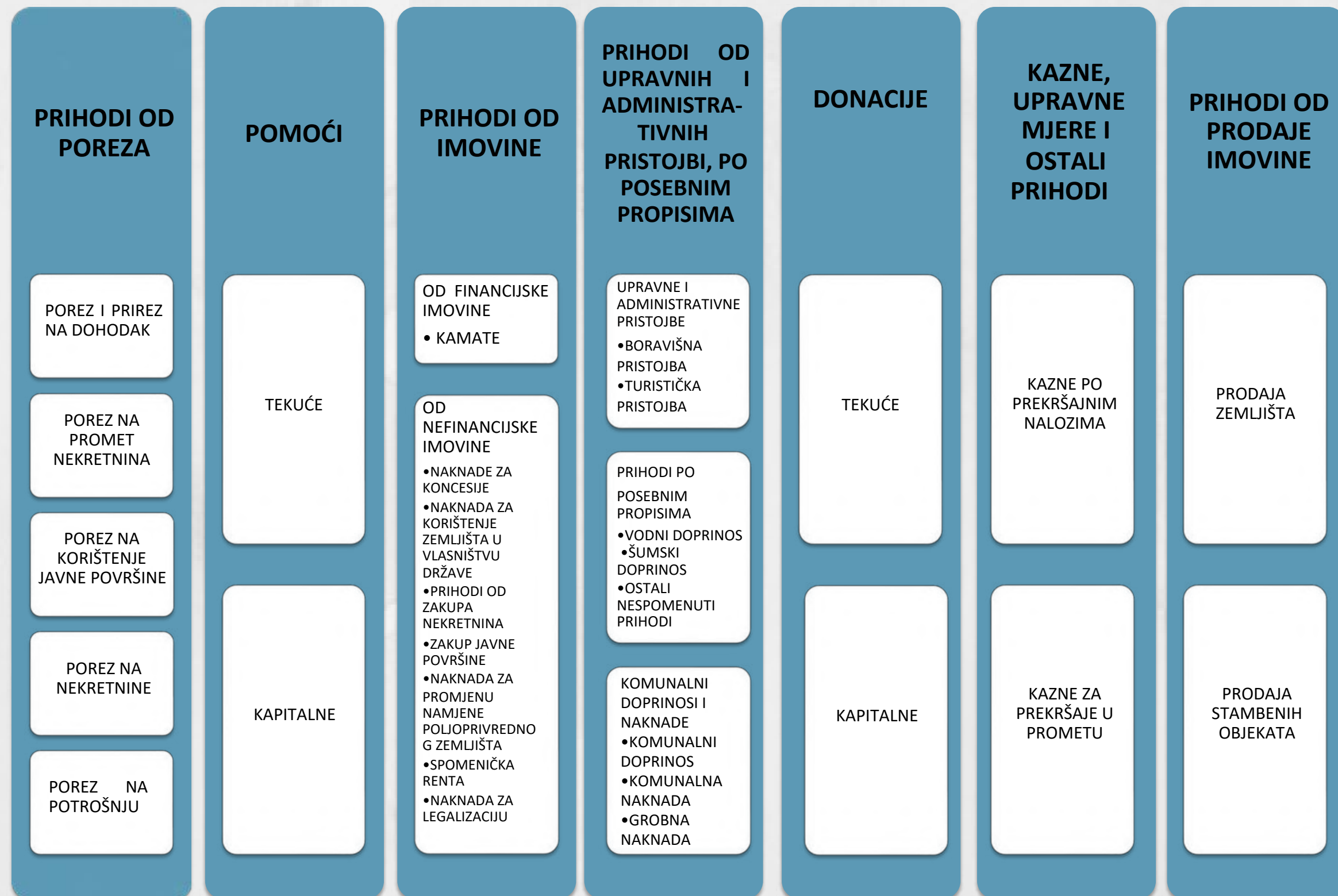
06

Izvori financiranja

sadrže prihode i primitke iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i namjene.

PRORAČUNSKI PRIHODI PO VRSTI

PRORAČUNSKI RASHODI PO VRSTI

RASHODI ZA ZAPOSLENE	MATERIJALNI RASHODI	FINANCIJSKI RASHODI	SUBVENCije	POMOĆI	NAKNADE GRAĐANIMA	OSTALI RASHODI	RASHODI ZA NABAVU NEFINANC. IMOVINE
RASHODI ZA PLAĆE	NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIMA	KAMATE ZA PRIMLJENE KREDITE I ZAJMOVE	SUBVENCije TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA	TEKUĆE	U NOVCU	TEKUĆE DONACIJE	RASHODI ZA NABAVU NEPROIZVED. DUGOTR. IMOVINE
OSTALI RASHODI ZA ZAPOSLENE	RASHODI ZA MATERIJAL I ENERGIJU					KAPITALNE DONACIJE	
DOPRINOSI NA PLAĆE	RASHODI ZA USLUGE	BANKARSKE USLUGE, USLUGE PLATNOG PROMETA	SUBVENCije POLJOPRIVRE- DNICIMA	KAPITALNE	U NARAVI	KAPITALNE POMOĆI	RASHODI ZA NABAVU PROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE
	OSTALI RASHODI POSLOVANJA						

KOMUNALNA NAKNADA

Za održavanje i čišćenje javnih površina, nerazvrstanih cesta i groblja, održavanja javne rasvjete kao uređaja objekata komunalne infrastrukture.

KOMUNALNI DOPRINOS

Za gradenje objekata i uređaja komunalne infrastrukture kao i za pribavljanje zemljišta na kojem se grade objekti i uređaji komunalne infrastrukture.

POREZI, ZAKUPI, OSTALI PRIHODI

Mogu financirati sve vrste rashoda, a prvenstveno: predškolski odgoj, vatrogastvo, sport, kulturu, socijalnu skrb i zdravstvo.

TEKUĆE I KAPITALNE POMOĆI

Pomoći iz drugih proračuna za točno odobreni projekt. Većinom se odnose na sufinanciranje iz EU fondova i državnog i/ili županijskog proračuna.

**NAMJENSKI
PRIHODI SE
MORAJU
KORISTITI
ZA TOČNO
DEFINIRANE
ZAKONSKE
NAMJENE,**

dok se s nenamjenskim
mogu financirati različiti
rashodi.

PRORAČUN OPĆINE SALI ZA 2026.

8.448.100,00

Rashodi i izdaci

Rashodi poslovanja čine 38,53 % ukupnih rashoda, rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 60,88 % a ostatak izdaci za otplatu zajmova.

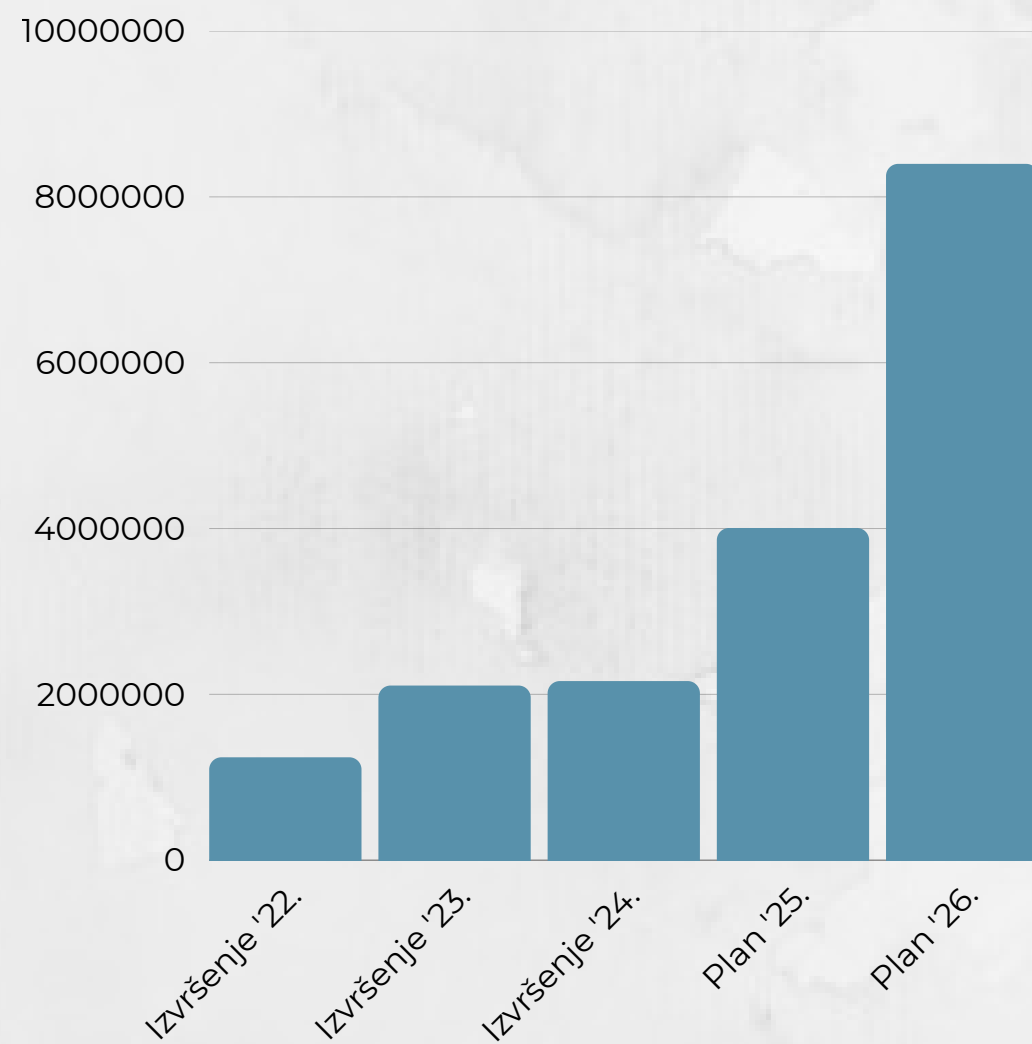
Prihodi i primici

Najznačajnija grupa prihoda su prihodi poslovanja s udjelom od 88,57 %. Namjenskim zajmom u iznosu od 1.000.000,00 EUR postignuto je uravnoteženje proračuna.

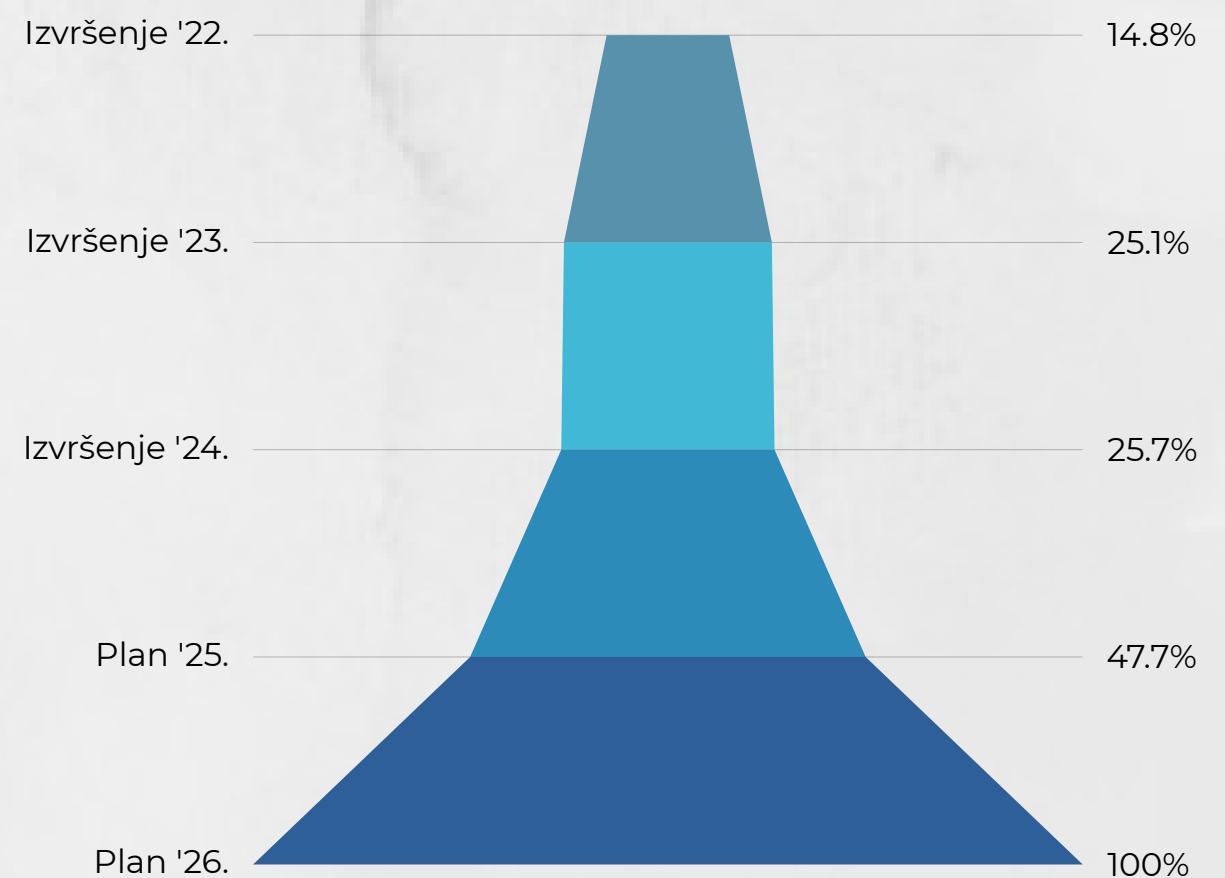
8.448.100,00

USPOREDBA PRORAČUNA 2022.-2026.

Usporedbom kretanja ukupnog proračuna od izvršenja u 2022. godini uočava se kontinuirani rast općinskog proračuna iz godine u godinu, uz značajno povećanje u 2025. godini, a osobito u proračunu za tekuću 2026. godinu.

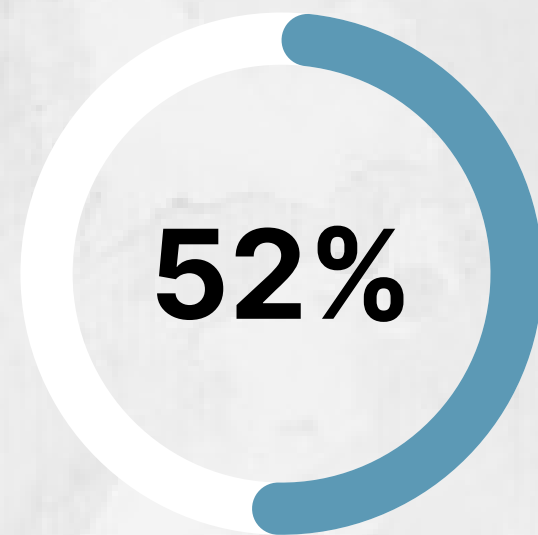
Izvršenje proračuna iz 2022. godine iznosi samo 14,80 % proračuna u usporedbi s planom proračuna za 2026. godinu, dok je ovogodišnji plan za više od 100 % veći od prošlogodišnjeg.

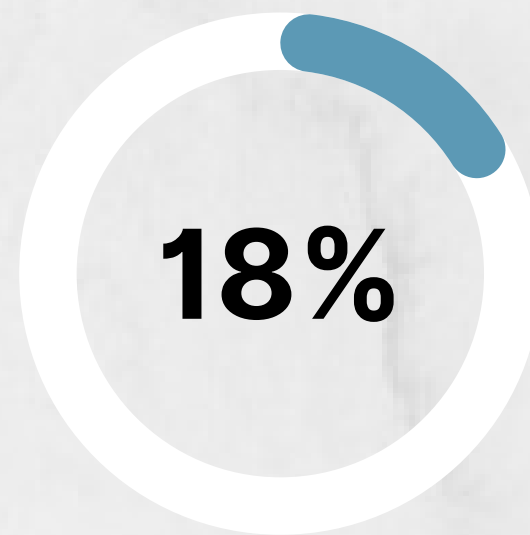
ODAKLE DOLAZI NOVAC U PRORAČUN?

Između desetak vrsta i grupa prihoda, na stabilnost proračuna u 2026. godini najviše će utjecati prihodi od:

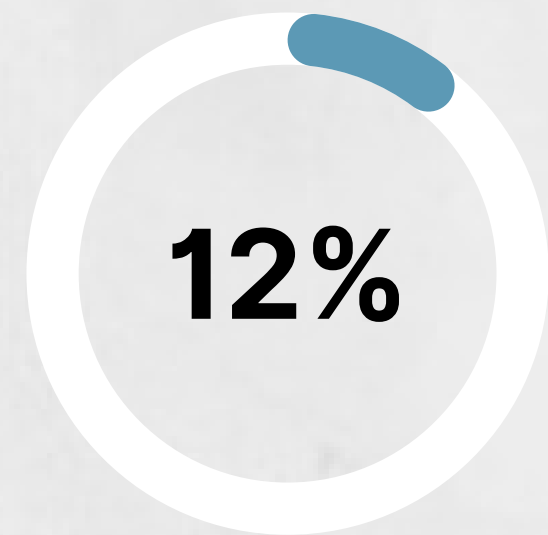
NAJZNAČAJNIJI PRIHODI I PRIMICI

POMOĆI

POREZI

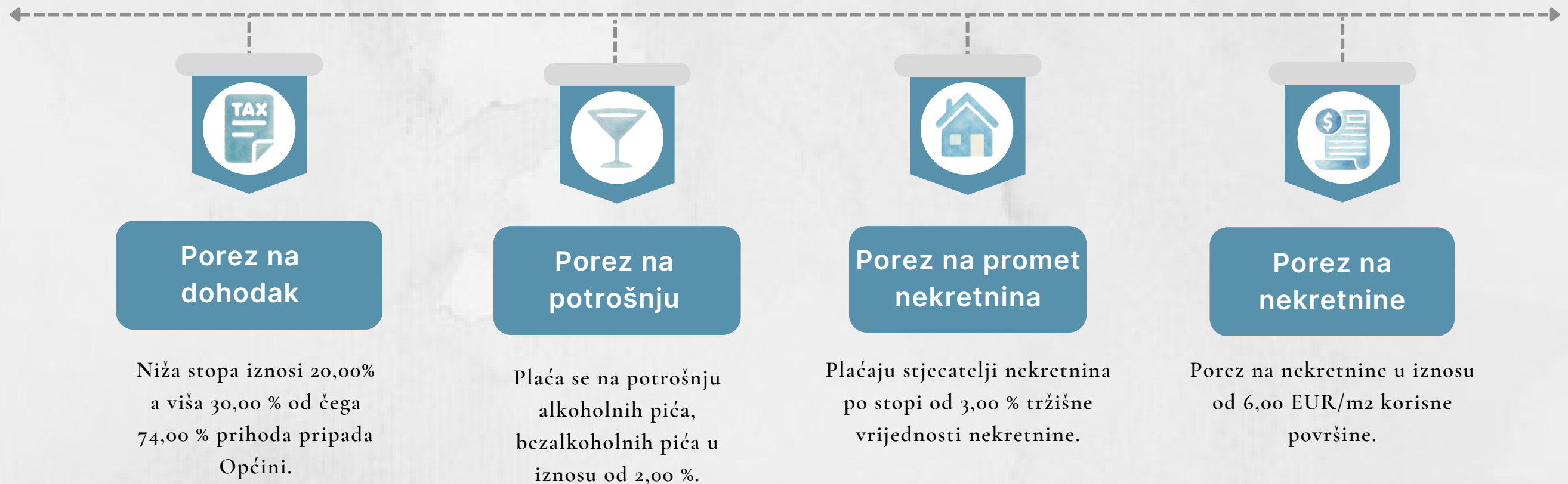

ZADUŽIVANJE

6	Prihodi poslovanja	7.398.100,00
61	Prihodi od poreza	1.508.100,00
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	4.400.000,00
64	Prihodi od imovine	650.000,00
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	800.000,00
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	20.000,00
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	20.000,00
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	50.000,00
71	Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	50.000,00
8	Primici od financijske imovine i zaduživanja	1.000.000,00
84	Primici od zaduživanja	1.000.000,00

PRIHODI OD POREZA

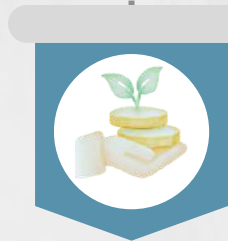
Novac od poreza skuplja se tijekom godine kroz četiri osnovne vrste poreza:

R.B.	POREZNI PRIHODI	IZNOS €	% U POREZNIM PRIHODIMA
1.	Porez na dohodak	1.208.100,00	80,12
2.	Porez na potrošnju	50.000,00	3,31
3.	Porez na promet nekretnina	200.000,00	13,26
4.	Porez na nekretnine	50.000,00	3,31

U 2026. godini ne očekuju se značajne porezne promjene te, unatoč navedenom očekuje se povećanje prihoda od poreza u 2026. godini zbog povećanja dohodaka poreznih obveznika.

POMOĆI IZ INOZEMSTVA I OD SUBJEKATA UNUTAR OPĆEG PRORAČUNA

Tekuće pomoći proračunu iz drugih proračuna

Sredstava odnose se na sufinanciranje aktivnosti u kulturi, socijalnoj skrbi i društvenim aktivnostima.

Kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna

Odnose se na kapitalne pomoći iz državnog i županijskog proračuna kao i pomoći od državnih agencija i fondova.

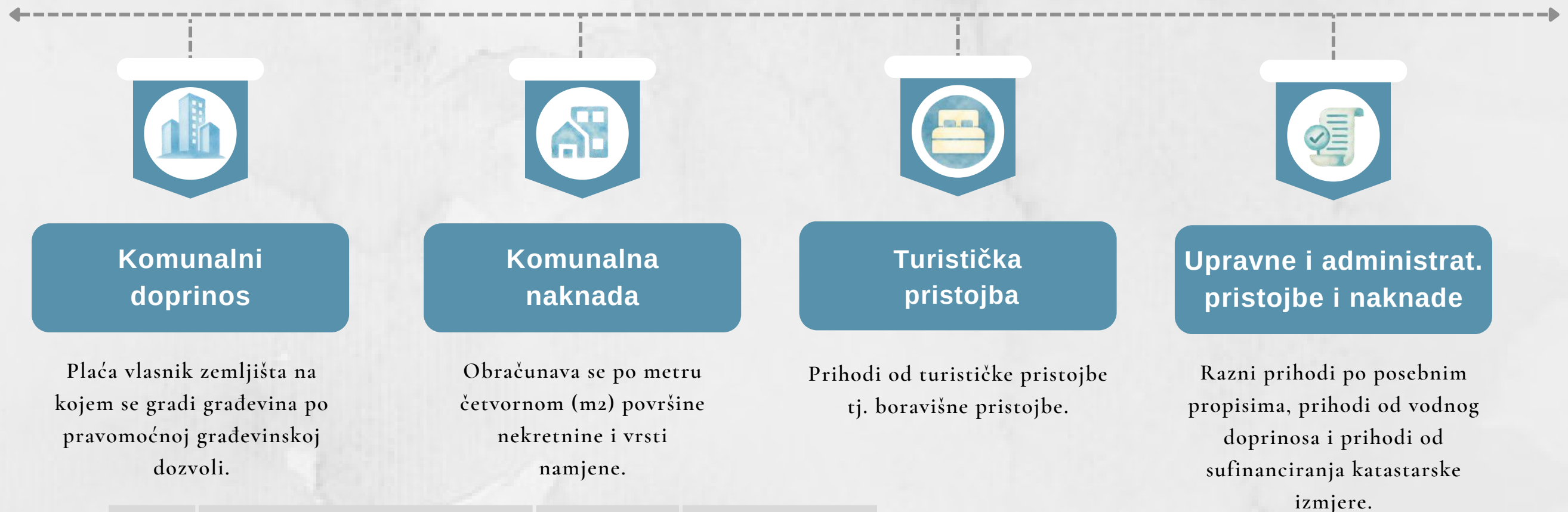
Pomoći od institucija i tijela EU

Obuhvaćaju sufinanciranje kapitalnih projekata kao što su uređenje Centra Kuvenat i Poduzetničkog inkubatora.

R.B.	POMOĆ PO VRSTI	IZNOS €	% U UKUPNIM POMOĆIMA
1.	Tekuće pomoći proračunu iz drugih proračuna	50.000,00	1,14
2.	Kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna	950.000,00	21,59
3.	Pomoći od institucija i tijela EU	3.400.000,00	77,27

Prihodi od pomoći većinom služe za realizaciju projekata za koje je odobreno sufinanciranje. U odnosu na prošlu godinu povećani su za 8 % zbog većih prihoda iz EU fondova.

PRIHODI OD UPRAVNIH I ADMINISTRATIVNIH PRISTOJBI, PRISTOJBI PO POSEBNIM PROPISIMA I NAKNADA

	PRIHODI OD PRISTOJBI, POSEBNIH PROPISA I NAKNADA	IZNOS €	% U PRIH. OD PRISTOJ. I NAKN.
1.	Komunalni doprinos	330.000,00	41,25
2.	Komunalna naknada	230.000,00	28,75
3.	Turističke i upravne pristojbe	160.000,00	20,00
4.	Upravne i administrativne pristojbe i naknade	80.000,00	10,00

U odnosu na prethodnu godinu ovi prihodi su veći za 82 % zbog značajno većih prihoda od komunalne naknade.

OSTALI PRIHODI

Za kraj dijela o prihodima pojasnit ćemo prihode iz razreda:

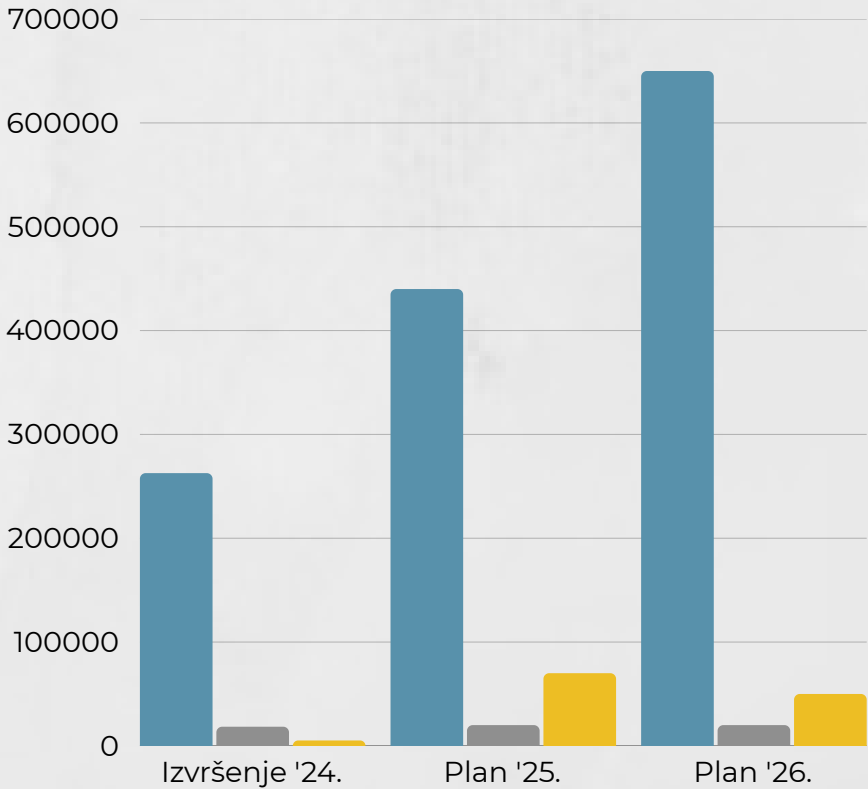
64 - Prihodi od imovine odnose se na prihode od kamata na depozite po viđenju i zatezne kamate. Naknade za koncesije na pomorskom dobru i koncesijska odobrenja, zakupa poslovnih prostora i javnih površina, spomeničke rente, naknade za nezakonito izgrađene zgrade u prostoru.

66 - Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija su vlastiti prihodi proračunskih korisnika i prihodi od donacija od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna.

7 - Prihodi od prodaje nefinancijske imovine odnose se većinski na prihode od prodaje građevinskog zemljišta.

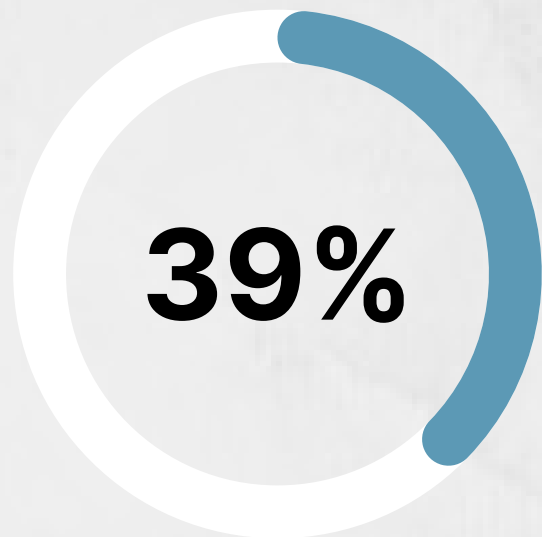
Prihodi od imovine su su najznačajniji od ove tri grupe, prvenstveno zbog prihoda od koncesija. Za razliku od njih, prihodi od prodaje čine mali udio u ukupnim prihodima te su relativno konstantni.

R.B.	POMOĆ PO VRSTI	IZNOS €
1.	Prihodi od imovine	650.000,00
2.	Prihodi od prodaje proizvoda te pruženih usluga i donacija	20.000,00
3.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	50.000,00

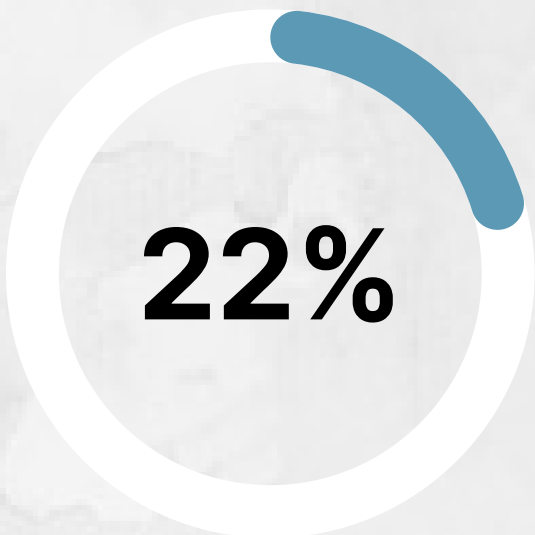

NAJZNAČAJNIJI RASHODI I IZDATCI

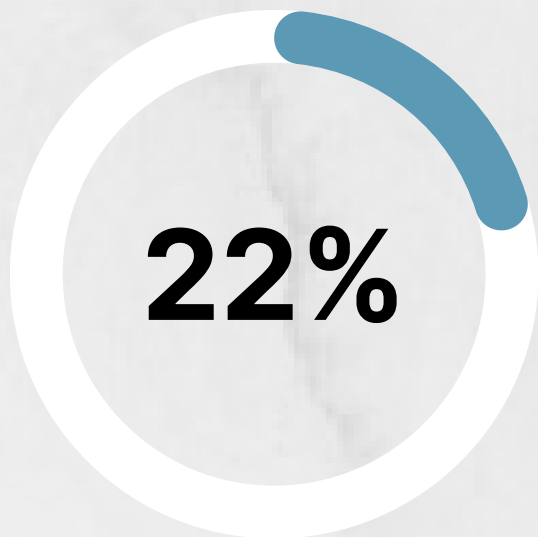
Između desetak vrsta i grupa rashoda i izdataka, u proračunu za 2026. godinu
ovo su najznačajniji:

DUGOT. PROIZV. IMOVINA

MATERIJALNI RASHODI

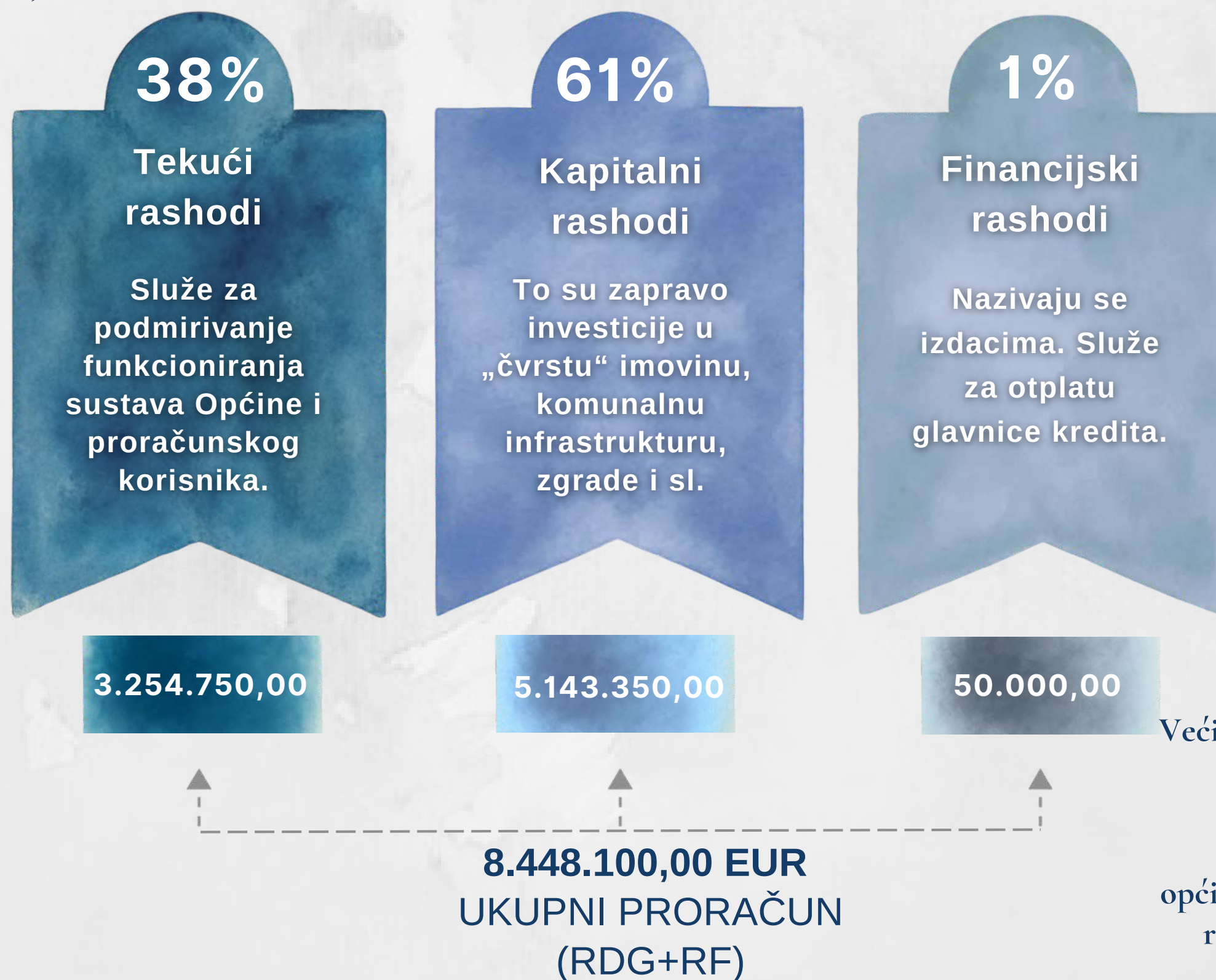
DODATNA ULAGANJA NA IMOVINI

3	Rashodi poslovanja	3.254.750,00
31	Rashodi za zaposlene	648.750,00
32	Materijalni rashodi	1.863.700,00
34	Financijski rashodi	11.800,00
35	Subvencije	150.000,00
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	13.000,00
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	238.500,00
38	Ostali rashodi	329.000,00
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	5.143.350,00
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	350.000,00
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	3.258.350,00
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	1.850.000,00
5	Izdaci za financijsku imovinu	50.000,00
54	Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	50.000,00

GDJE ODLAZI NOVAC IZ
PRORAČUNA?

Rashode u proračunu čine tri osnovne cjeline rashoda, a jednostavnijim rječnikom to su:

OSNOVNE GRUPE RASHODA/IZDATAKA

Većinu općinskog proračuna, čak 61% ukupnih rashoda planiramo za kapitalnu izgradnju i opremanje općinske imovine, dok tekući rashodi čine 38 % ukupnih rashoda i izdataka.

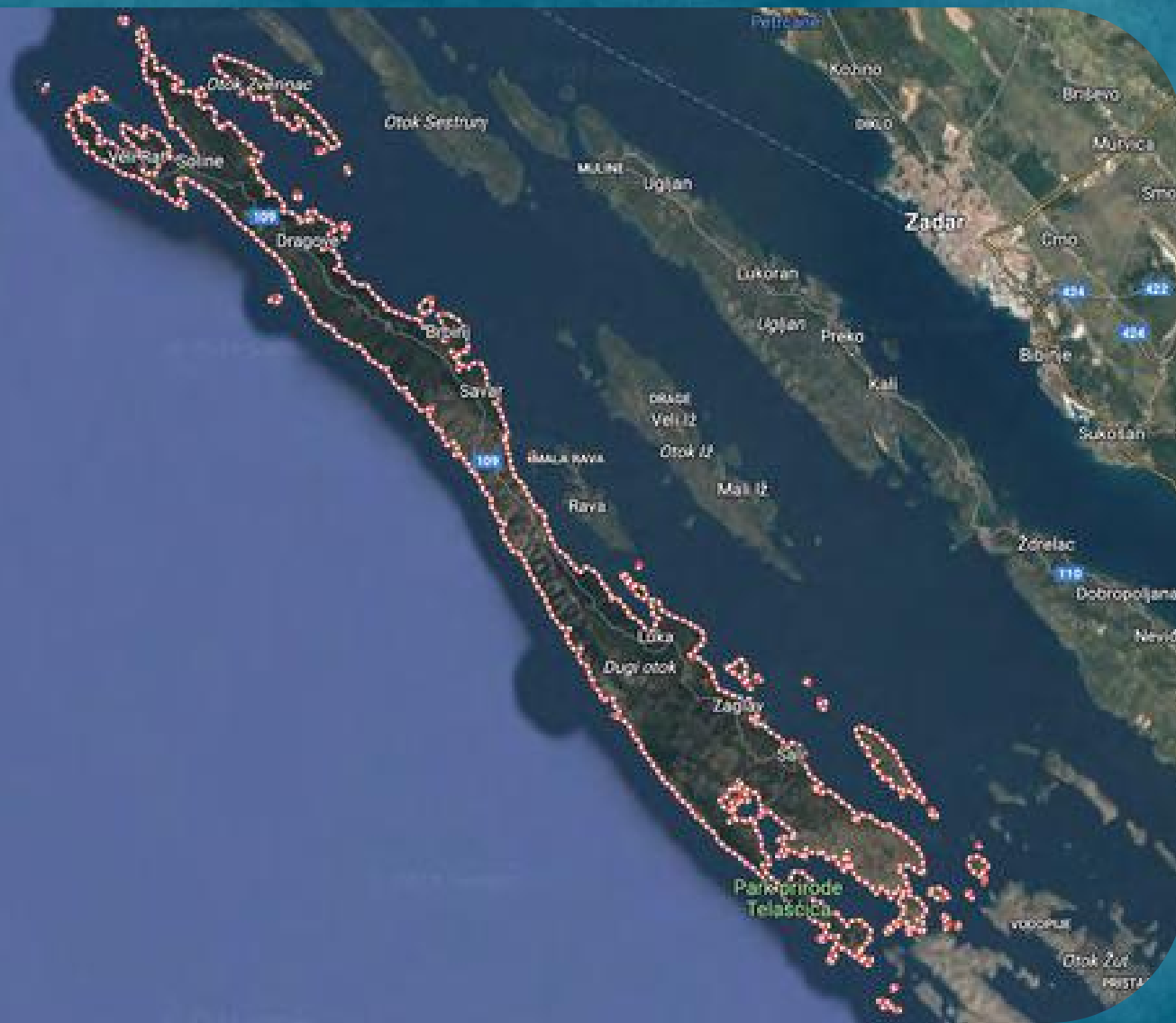
RASPODJELA PO ORGANIZACIJSKOJ STRUKTURI

Proračun Općine Sali sastoji se od pet razdjela i četrnaest glava: Općinsko vijeće, Jedinostveni upravni odjel, Predškolski odgoj, Knjižnica i Mjesna samouprava. Prema njegovom području djelovanja provodi se financiranje pripadajućih sustava i vođenje investicija.

Programski izgled proračuna osmišljen je radi preciznog planiranja. On je najlakši za snalaženje i dobivanje informacije o svakom pojedinom projektu, njegovom rashodu ili vrsti usluge koja se kroz program financira.

Svaki razdjel i glava dijele se po programima usmjerenim na ostvarenje ciljeva proračunskih korisnika. Svaki program obično ima i aktivnosti i projekte čije šifre počinju slovima A (aktivnost), K (kapitalni projekt) ili T (tekući projekt). Projekti su jednokratni te mogu biti tekući ili kapitalni, gdje provedba tekućeg projekta ne povećava imovinu, a provedba kapitalnog podrazumijeva ulaganja u povećanje imovine.

• Općinsko vijeće	• JUO	• Predškolski	• Knjižnica	• MS
2,69 %	97,31 %	97,31 %	97,31 %	97,31 %

PROGRAMI I AKTIVNOSTI OPĆINE SALI

OPĆINSKO VIJEĆE

Ovim programom obuhvaćene su aktivnosti Općinskog vijeća kao **predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave**. Program uključuje rashode vezane uz rad Općinskog vijeća, kao i sredstva namijenjena redovitom financiranju političkih stranaka zastupljenih u Općinskom vijeću.

Sredstva za **financiranje političkih stranaka** dodjeljuju se sukladno Odluci Općinskog vijeća, koja se donosi na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Nadalje, u okviru ovog programa planirana su sredstva za **izradu razvojnih i strateških planova** Općine Sali, s ciljem osiguravanja dugoročnog i održivog razvoja Općine te kvalitetnog planiranja budućih projekata i aktivnosti.

Za provedbu cjelokupnog programa planirana su financijska sredstva u ukupnom iznosu od **15.600,00 EUR**.

POSLOVANJE JEDINSTVENOG UPRAVNOG ODJELA

Ovim programom planirana su sredstva za rashode zaposlenika Jedinog upravnog odjela, kao i za materijalne **rashode potrebne za redovno funkcioniranje upravnog tijela**. Materijalni rashodi obuhvaćaju nabavu uredskog i ostalog potrošnog materijala, troškove energije, usluge tekućeg i investicijskog održavanja objekata i opreme, računalne usluge, nabavu sitnog inventara, telefonske i poštanske usluge te intelektualne i osobne usluge.

Nadalje, program uključuje i financijske rashode koji se odnose na bankarske usluge, usluge FINA-e te ostale financijske troškove nužne za uredno financijsko poslovanje Općine, a sve u cilju osiguravanja nesmetanog, učinkovitog i kontinuiranog rada i djelovanja Jedinog upravnog odjela.

U okviru programa predviđena su i **sredstva za proračunsku zalihu**, namijenjenu financiranju nepredviđenih i hitnih troškova, kao i sredstva za dodatna **kapitalna ulaganja u općinske zgrade** te nabavu potrebne opreme.

Također, Općina planira dodjelu **tekućih donacija udrugama i neprofitnim organizacijama** osnovanima u svrhu razvoja civilnog društva, a koje se dodjeljuju temeljem provedenog javnog poziva.

Za cjelokupno poslovanje Jedinog upravnog odjela planirana su sredstva u ukupnom iznosu od **1.377.500,00 EUR**.

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Ovim Programom obuhvaćeni su **rashodi za tekuće i investicijsko održavanje objekata i uređaja javne namjene**, kao i dodatna ulaganja u njihovu obnovu, unapređenje i razvoj. Sredstva predviđena u proračunu raspoređena su prema pojedinim aktivnostima i namjenama, sukladno planiranim potrebama i prioritetima Općine Sali.

Komunalne djelatnosti predstavljaju jedan od najvažnijih i najznačajnijih programa za Općinu Sali, budući da izravno utječu na kvalitetu života stanovnika te na izgled i funkcionalnost javnog prostora, čineći ujedno svojevrsno zrcalo Općine. Program se provodi u skladu s **Programima održavanja i građenja komunalne infrastrukture**, a obuhvaća sljedeće djelatnosti i planirane iznose:

- **Javna rasvjeta – 97.000,00 EUR**, odnosi se na troškove potrošnje električne energije, redovnog održavanja postojeće javne rasvjete te izgradnju i modernizaciju novih rasvjetnih tijela;
- **Nerazvrstane ceste i putovi – 500.000,00 EUR**, namijenjeno održavanju, sanaciji, rekonstrukciji i dovršetku postojećih cesta i putova, izgradnji novih prometnica, kao i održavanju horizontalne i vertikalne prometne signalizacije;
- **Javne i zelene površine – 567.500,00 EUR**, za održavanje javnih i zelenih površina, kupnju zemljišta, uređenje javnih parkirališta, te održavanje i opremanje dječjih igrališta;
- **Groblja – 41.000,00 EUR**, što obuhvaća redovno održavanje 11 groblja na području Općine Sali, uključujući čišćenje, košnju i sječu raslinja, sanaciju oštećenih staza, ograda i ogradnih zidova, kupnju zemljišta za nova grobna mjesta te opremanje prostora mrtvačnice;
- **Gospodarenje otpadom – 30.000,00 EUR**, a odnosi se na aktivnosti vezane uz organizaciju i unapređenje sustava odvojenog prikupljanja otpada, subvencioniranje prijevoza komunalnog otpada na kopno te opremanje reciklažnog dvorišta;
- **Uređenje luka, pristaništa i plaža – 265.000,00 EUR**, što uključuje tekuće i investicijsko održavanje riva i obale te održavanje i izgradnju turističke i komunalne infrastrukture uz more;
- **Vodovod i odvodnja – 850.000,00 EUR**, kroz kapitalnu pomoć komunalnom društvu za realizaciju projekta odvodnje naselja Božava te nabavu desalinizatora, s ciljem osiguranja stabilne i kvalitetne opskrbe vodom;
- **Zračni promet – 100.000,00 EUR**, za izgradnju aerodroma za helikoptere i male zrakoplove, čime se unapređuje prometna povezanost i sigurnost, osobito u hitnim situacijama.

PROSTORNO PLANIRANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

Ova proračunska Glava obuhvaća nekoliko važnih programa usmjerenih na prostorni razvoj, uređenje imovinsko-pravnih odnosa, zaštitu okoliša te unapređenje digitalne infrastrukture na području Općine Sali. Programi su osmišljeni s ciljem dugoročnog i održivog razvoja Općine te podizanja kvalitete života stanovnika.

- **Prostorno-planska dokumentacija** - Ukupno planirana sredstva iznose **102.000,00 EUR**, a namijenjena su izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana Općine Sali, izradi urbanističkih planova uređenja, kao i prijenosu postojeće prostorno-planske dokumentacije u sustav planova nove generacije, tzv. ePlanove, čime se omogućuje učinkovitije upravljanje prostorom i brža provedba planiranih zahvata.
- **Katastar nekretnina** - Za ovaj program planirana su sredstva u iznosu od **20.000,00 EUR**, koja se odnose na provođenje katastarskih izmjera u svrhu obnove zemljišnih knjiga, kao i na geodetsko-katastarske usluge potrebne za pripremu i realizaciju projekata izgradnje objekata komunalne i javne infrastrukture.
- **Zaštita okoliša** - Ukupno planirana sredstva u iznosu od **1.076.500,00 EUR** raspoređena su na aktivnosti energetske obnove javnih zgrada, projekte energetske tranzicije te druge mjere i aktivnosti usmjerene na zaštitu okoliša, smanjenje potrošnje energije i emisija štetnih plinova te povećanje energetske učinkovitosti i održivosti.
- **Digitalna infrastruktura** - Za razvoj digitalne infrastrukture planirana su sredstva u ukupnom iznosu od **30.000,00 EUR**, a odnose se na provedbu aktivnosti usmjerenih na jačanje digitalizacije i unapređenje digitalnih usluga na području Općine Sali, s ciljem modernizacije uprave i poboljšanja dostupnosti usluga građanima.

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE

Cilj ovog programa je unaprijediti životni standard mještana na području naše općine kroz osiguranje sigurnih uvjeta života, te prevenciju i zaštitu imovine. Proračunom su predviđeni programi iz domene zaštite i spašavanja:

- **Protupožarna zaštita** - odnose se na financiranje rada dobrovoljnog vatrogasnog društava Sali i izgradnju odnosno sanaciju protupožarnih putova u iznosu od **718.500,00 EUR**.
- **Civilna zaštita** - opremanje postrojbe civilne zaštite Općine Sali, tekuće donacije Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja i ostale donacije u svrhu zaštite i sigurnosti građana u iznosu od **6.300,00 EUR**.

ŠKOLSTVO

Općina Sali pridaje veliku važnost obrazovanju svojih najmlađih stanovnika, prepoznajući ga kao temelj dugoročnog razvoja zajednice i ključan preduvjet ostanka mladih obitelji na području Općine. Iako je financiranje rada osnovnoškolskog obrazovanja u nadležnosti Zadarske županije, Općina Sali kontinuirano osigurava značajna sredstva za tekuće i kapitalne **pomoći Osnovnoj školi**, s ciljem poboljšanja uvjeta rada i podizanja kvalitete obrazovanja.

Općina također sufinancira **nabavu radnih materijala za učenike Osnovne škole Petar Lorini**, čime se nastoji dodatno rasteretiti roditelje te osigurati svim učenicima jednake uvjete za učenje i napredovanje.

Početkom svake školske godine raspisuje se Javni natječaj za dodjelu **stipendija redovnim učenicima srednjih škola i studentima**, kao jedan od oblika potpore mladima u njihovu obrazovanju. U tekućoj akademskoj godini dodijeljeno je ukupno osam (6) učeničkih stipendija u mjesečnom iznosu od 70,00 EUR te deset (10) studentskih stipendija u mjesečnom iznosu od 100,00 EUR.

Ukupna sredstva planirana za područje obrazovanja iznose **30.000,00 EUR**.

ZDRAVSTVO

Za podizanje razine zdravstvene zaštite stanovnika, Općina redovito izdvaja sredstva za tekuće **pomoći za zdravstvenim ustanovama** za poboljšanje zdravstvene zaštite.

Općina Sali također **sufinancira rad ljekarne u Salima**.

Ukupno je za aktivnosti iz zdravstva osigurano **31.000,00 EUR**.

SOCIJALNA SKRB

Program socijalne skrbi provodi se radi osiguranja socijalne pomoći za socijalno najugroženije i najranjivije skupine naših mještana. Cilj programa je unapređenje kvalitete života, odnosno osnovnih životnih potreba stanovništva u ukupnom iznosu od **216.500,00 EUR**.

Svjesni problema demografske obnove nastavljamo s isplatom **jednokratne pomoći za novorođeno dijete**. Visina jednokratne novčane pomoći za novorođeno dijete iznosi 1.327,23 EUR i isplaćuje svake godine do navršene šeste godine djeteta. Za ovu mjeru u ovogodišnjem proračunu j osigurano 100.000,00 EUR.

Programom su predviđene još i sljedeće pomoći:

1. **Jednokratna pomoć,**
2. **Pomoć u podmirenju troškova stanovanja,**
3. **Pomoć i njega u kući,**
4. **Pomoć invalidima i osobama s posebnim potrebama,**
5. **Božićni pokloni za djecu,**
6. **Naknade starijim osobama povodom uskršnjih i božićnih blagdana i**
7. **Crveni križ.**

Pravo na pomoći mogu ostvariti samac ili obitelji koja zbog trenutačnih materijalnih teškoća koje nisu izazvane njihovom krivicom, te nisu u mogućnosti podmiriti neke osnovne životne potrebe. Postupak za ostvarivanje prava iz socijalne skrbi pokreće se na zahtjev stranke. Zahtjev s potrebnom dokumentacijom podnosi se Jedinstvenom upravnom odjelu Općine Sali. Jednokratna pomoć može se odobriti jednokratno ili u više navrata tijekom godine do određenog iznosa.

KULTURA, SPORT I RELIGIJA

Osnovni cilj ovog programa je stvaranje poticajnog i kvalitetnog okruženja za razvoj sporta i kulture na području Općine Sali, kao važnih sastavnica društvenog života, identiteta zajednice i kvalitete života svih njezinih stanovnika. Kroz ovaj program Općina Sali podupire aktivnosti koje doprinose kulturnom, društvenom i sportskom razvoju te potiče aktivno sudjelovanje građana svih dobni skupina.

Općina Sali financira **programe i projekte koje provode udruge građana**, i to na temelju provedenog Javnog natječaja, čime se osigurava transparentna i pravedna raspodjela proračunskih sredstava. Sredstva su osigurana za provedbu programa u dva prioritetna područja:

1. **Javne potrebe u kulturi i**

2. **Javne potrebe u sportu.**

Provedbom programa u području kulture ostvaruju se ciljevi očuvanja kulturno-povijesnih vrijednosti te poticanja razvoja kulturnog stvaralaštva. To uključuje promociju kulture kroz knjižničku djelatnost, financiranje kulturnih, zabavnih i tradicionalnih manifestacija, aktivnosti usmjerene na očuvanje kulturne baštine te potporu djelovanju vjerskih zajednica kao važnog dijela kulturnog identiteta Općine.

U području sporta, realizacijom programa i projekata sportskih klubova i udruga potiče se razvoj sporta i rekreacije, promiče zdrav način života te osiguravaju uvjeti za uključivanje djece, mladih i odraslih u sportske aktivnosti. Kontinuiranim ulaganjem jača se sportska infrastruktura i rad sportskih društava, čime se doprinosi dugoročnom razvoju sporta na području Općine Sali.

Posebno se ističu i značajni kapitalni projekti od strateške važnosti za Općinu, među kojima su **Zavičajni muzej Dugi otok**, koji obuhvaća troškove pripremnih radnji nužnih za osnivanje muzeja, te **izgradnja sportske dvorane** u sklopu škole u Salima, čime će se značajno unaprijediti uvjeti za bavljenje sportom i održavanje kulturnih i društvenih događanja.

Ukupna sredstva planirana za ovu proračunsku glavu iznose **1.249.000,00 EUR**.

POLJOPRIVREDA

U proračunu Općine osigurana su sredstva za subvencioniranje poljoprivrednika koji se bave različitim poljoprivrednim kulturama, u ukupnom iznosu od 50.000,00 EUR, s ciljem **poticanja lokalne poljoprivredne proizvodnje**, očuvanja tradicijskih djelatnosti te jačanja održivog razvoja ruralnog prostora.

U okviru programa planirana su i sredstva za izgradnju i opremanje, odnosno sufinanciranje **skloništa za životinje**, kao i za provedbu mjera sterilizacije mačaka, čime se doprinosi brizi o životinjama, kontroli populacije i podizanju razine komunalnog i zdravstvenog standarda.

Za provedbu cjelokupnog programa u području poljoprivrede osigurana su sredstva u ukupnom iznosu od **65.000,00 EUR**.

SUBVENCije I POMOĆI TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA I UNUTAR OPĆEG PRORAČUNA

Općina osigurava sredstva za potporu razvoju gospodarstva, koje predstavlja jedan od ključnih preduvjeta za daljnji gospodarski i društveni razvoj Općine. Općina Sali planira izgradnju i opremanje **poduzetničkog inkubatora** koji će omogućiti razvoj malog poduzetništva na području Općine Sali.

Općina subvencionira i pružan financijsku potporu općinskom trgovačkom društvu Mulić d.o.o. Sali za redovno tekuće poslovanje, kao i za nabavu potrebne opreme,

Za navedene programe predviđeno je **180.000,00 EUR**.

MJESNA SAMOUPRAVA

Za **mjesnu samoupravu na području Općine Sali** planirana su sredstva u iznosu od **29.000,00 EUR**, a odnose se na potrošnju električne energije u javnim prostorima po mjesnim odborima i donacije za rad mjesnih odbora

DJEČJI VRTIĆ ORKULICE SALI

Za predškolski odgoj u ovom proračunu predviđena su sredstva u iznosu od 696.100,00 EUR, a odnose se na redovnu djelatnost (plaće za zaposlene, materijalne rashode, financijske rashode) i **izgradnju objekta jaslica** a sve svrhu unapređenja usluga predškolskog odgoja.

Provođenje redovnih programa njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi u uvjetima propisanim pedagoškim standardom provode stručni djelatnici u **vrtićkim grupama Sali i Božava**.

Općina većim djelom financira sve troškove Dječjeg vrtića. Cilj nam je stvaranje preduvjeta za uključivanjem što većeg broja djece od najranije dobi u program institucionaliziranog predškolskog odgoja i obrazovanja. Predškolski odgoj ostvaruje se u skladu s razvojnim osobinama i potrebama djece te socijalnim, kulturnim i drugim potrebama obitelji.

Sve informacije o ustanovi se mogu pronaći na njihovoj web adresi www.vrtic-orkulice.hr.

HRVATSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA SALI I GRADSKA KNJIŽNICA

Za **redovnu djelatnost knjižnice**, koja obuhvaća rashode za plaće zaposlenika, materijalne troškove, troškove održavanja i opremanja prostora, kao i nabavu knjižne građe, u proračunu su planirana sredstva u ukupnom iznosu od **104.600,00 EUR**. Ovim sredstvima osigurava se kontinuitet rada knjižnice te dostupnost knjižničnih usluga svim korisnicima.

Knjižnica radi u novouređenom i suvremeno opremljenom prostoru, čime su značajno unaprijeđeni uvjeti za rad i boravak korisnika. Projekt izgradnje i opremanja knjižnice sufinanciran je sredstvima Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, što je omogućilo realizaciju projekta u skladu s važećim standardima i potrebama lokalne zajednice.

Osim toga, Općina Sali sufinancira i **uslugu bibliobusa** Gradske knjižnice Zadar, čime se dodatno osigurava dostupnost knjižnične građe i kulturnih sadržaja stanovnicima udaljenijih naselja na području Općine.

KONTAKTI

AKO VAS JE
PRORAČUNSKI VODIČ
DOVEO DO KRAJA, A I
DALJE IMATE NEKIH
PITANJA
ILI NEPOZNANICA
MOŽETE NAM SE
OBRATITI NA
SLJEDEĆE KONTAKTE.

OPĆINSKI NAČELNIK

ZORAN MOROVIĆ

tel.: (023) 377 564

fax.: (023) 377 560

mob.: 091 422 2098

email: nacelnik@opcina-sali.hr

JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL

PROČELNIK

Vladimir Radulić

tel.: (023) 377 152, fax.: (023) 377 560

email: procelnik@opcina-sali.hr

**VODITELJICA OPĆIH, KADROVSKIH I FINANCIJSKO
RAČUNOVODSTVENIH POSLOVA**

Irena Petešić

tel.: (023) 311 142, fax.: (023) 377 560

email: irena.petesic@opcina-sali.hr

Impressum:
OPĆINA SALI
Sali II 74/A
HR-23281 Sali